

Skarlatina

Skarlatina - tai *Streptococcus pyogenes* (toliau – *S. pyogenes*) bakterijos sukeliama infekcinė liga, kuri pasireiškia karščiavimu, angina ir tipiškais bėrimais odoje.

Ligos sukėlėjai žmogui nuo žmogaus plinta oro-lašeline būdu, todėl užsikrečiama nuo kalbančio, kosinčio ar čiaudinčio infekuoto žmogaus per ligonio užkrėstus daiktus, maistą. Persirgus skarlatina, įgyjamas imunitetas, tačiau galima susirgti ir kartotinai. Nuo skarlatinos skiepyti nėra.

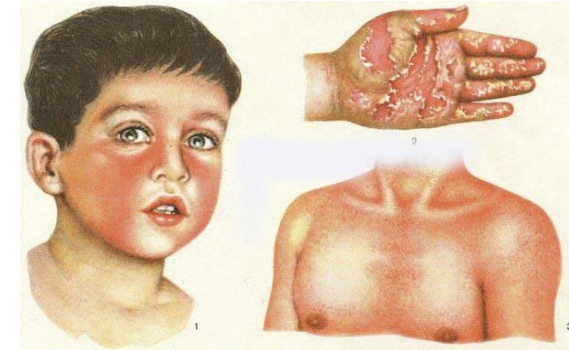

Infekcijos perdavimo būdai. Pagrindiniai sukėlėjo perdavimo būdai yra per orą su lašeliais nuo kalbančio, kosinčio ar čiaudinčio infekuoto žmogaus, sąlyčio būdu su išskyromis iš nosies, su pūlinėliais pažeista oda.

Inkubacinis laikotarpis - dažniausiai trunka 1-6 d.

Užkrečiamumas - Negydomas pacientas, sergantis skarlatina, kitus gali užkrėsti 2-3 sav. Jei vartojami antibiotikai, užkrečiamasis laikotarpis sumažėja iki 24 val.

Klinika - Liga prasideda staiga karščiavimu (iki 40°C), gerklės, galvos skausmu, pykinimu, kartais vėmimu, apetito stoka, bendru negalavimu. Kartu būna padidėję ir skausmingi kaklo limfmazgiai, patinusios ir paraudusios tonzilės ir žiočių lankai, o ant gomurio ir ant liežuvėlio matomi tamsiai raudonos spalvos taškeliai. Liežuvis būna pasidengęs baltu apnašu, tik kraštai ir galiukas išlieka raudoni, padidėję liežuvio speneliai. Liežuvis atrodo kaip balta braškė. Bėrimai laikosi apie savaitę. Po 7-10 d. nuo pirmųjų bėrimų prasideda odos lupimasis. Lupasi rankų, ypač pirštų, liemens ir kojų oda.

Profilaktika

Specifinės profilaktikos priemonių (skiepų) nuo skarlatinos nėra.

Tinkama rankų higiena yra viena pagrindinių priemonių, padedančių apsaugoti save ir visus šalia esančius nuo užkrečiamųjų ligų plitimo.

Tam, kad skarlatiną sukeliančių bakterijų nepatektų į organizmą, reikia:

- dažnai plauti rankas,
- neliesti jomis veido,
- nekišti daiktų į burną,
- nevalgyti ant žemės nukritusio maisto
- vengti kontakto su ligoniu.

Sergančiam vaikui patariama išskirti atskirus indus ir juos laikyti atskirai nuo kitų šeimos narių naudojamų įrankių.

Jei kuris šeimos narys serga skarlatina ar kitomis infekcinėmis ligomis, reikia dažnai vėdinti patalpas ir saugoti vaikus nuo artimo kontakto su sergančiuoju.

Vaikai, susirgę skarlatina, neturėtų lankyti ugdymo įstaigos mažiausiai 24 valandas po pradėto gydymo antibiotikais.

Aplinkos valymas ir dezinfekcija

Aplinkai valyti ir dezinfekuoti naudojamos šiluminės (karštas vanduo) ir cheminės priemonės (buitinės valymo arba dezinfekuojančios valymo priemonės). Valyti ir dezinfekuoti galima šiais būdais: virinant, skalbiant, plaunant, šluostant. Valgymo indams, patalpoms valyti / dezinfekuoti galima naudoti buitines priemones, pvz., šiltus muilo, geriamosios arba kalcinuotos sodos (20 g 1 litrui vandens) tirpalus arba dezinfekuojančias specialias indų, patalpų valymo arba dezinfekuojančias valymo priemones.